

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом ректора
Сумського НАУ
від 19.04.2010 р. № 67-к

_____ В.І. Ладика
« ____ » _____ 2010 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про наукові гуртки (товариства) студентів Сумського НАУ

I. Загальні положення

1.1. Це Положення регулює організацію та діяльність наукових гуртків студентів Сумського національного аграрного університету (далі університет).

1.2. Дане Положення розроблено з урахуванням вимог чинних нормативних актів, а саме: Законів України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про наукову і науково-технічну діяльність”, “Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні”, а також Статуту університету.

1.3. Згідно з Положенням про організацію науково-дослідної роботи студентів університету (далі НДРС) наукові гуртки є найбільш масовою і поширеною формою організації НДРС у поза навчальний час.

1.4. Наукові гуртки являють собою творчі колективи студентів, які об'єднані з метою якісної підготовки фахівців вищої кваліфікації, формування у них первинних систематизованих навичок науково-дослідної роботи та вмінь застосовувати в практичній діяльності досягнення науки і науково-технічного прогресу. Вони покликані стимулювати активну творчу працю студентів у процесі навчання і оволодіння спеціальністю, виявляти серед них найбільш обдарованих, створювати умови для їх творчого зростання.

II. Основними завданнями наукових гуртків

Основними завданнями наукових гуртків є:

1. Забезпечення більш повного засвоєння навчального програмного матеріалу та поглиблення знань з дисциплін, що вивчаються.

2. Оволодіння науково-пізнавальною методологією, розвиток наукового мислення і аналітичних здібностей, розширення кругозору та ерудиції студентів.

3. Вивчення та узагальнення передової практики.

4. Участь у науково-дослідній роботі за напрямками наукових досліджень навчально-наукових інститутів, факультетів, кафедр та лабораторій.

5. Розвиток наукових шкіл, творчих колективів, виховання на базі університету резерву вчених та викладачів.

6. Наукові гуртки входять до складу Студентського наукового товариства університету на правах первинних організацій.

III. Організація і керівництво діяльністю наукових гуртків студентів

1. Організаційно-методичне керівництво науково-дослідною роботою студентів здійснює проректор університету з наукової роботи через науковий відділ, навчально-наукові інститути, факультети, кафедри, лабораторії та раду наукового товариства.

2. Наукові гуртки створюються за рішенням кафедри (лабораторії). У гуртках можуть створюватися секції з окремих дисциплін, проблемні групи тощо.

3. Робота наукового гуртка здійснюється відповідно до науково-дослідної та навчально-методичної діяльності кафедри (лабораторії).

4. Загальне наукове та організаційне керівництво гуртком здійснює завідувач кафедри (лабораторії). Безпосереднє керівництво роботою гуртка, секції, проблемної групи рішенням кафедри (лабораторії) покладається на досвідчених викладачів (наукових співробітників), які активно займаються науковою діяльністю та виявили відповідні організаторські здібності.

5. Керівництво науковими дослідженнями студентів за обраною тематикою здійснюється науково-педагогічним складом кафедри (лабораторії). Зі складу гуртківців обирається староста гуртка.

6. Норми розрахунку, планування і обліку роботи керівників гуртків, проблемних груп та секцій студентів регламентуються відповідно до Положення про організацію та планування роботи науково-педагогічних працівників у Сумському НАУ наказом ректора.

7. Керівник наукового гуртка відповідає за організацію та проведення науково-дослідної роботи перемінного складу за профілем кафедри (лабораторії).

З цією метою він:

7.1. Відповідає за планування роботи та звітування, організацію і якісне проведення засідань гуртка, розгляд на них актуальних наукових доповідей.

7.2. Спільно з науково-педагогічним складом кафедри (лабораторії) та активом наукового товариства факультету (інституту) залучає до роботи в гуртку студентів, які виявили схильність до наукової-дослідної роботи.

7.3. Проводить індивідуальні співбесіди з членами гуртка, виявляє коло їх наукових інтересів і рівень підготовки, розподіляє тематику наукових досліджень та надає відповідну допомогу.

7.4. Координує роботу викладачів кафедри з наукового керівництва дослідженнями студентів.

7.5. Організовує проведення та участь членів гуртка в науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах та конкурсах.

7.6. Бере участь в роботі конкурсної комісії кафедри, інституту та факультету по визначенню переможців кафедрального і факультетського турів конкурсу на кращу наукову роботу студентів.

7.7. Подає пропозиції від кафедри до програми підсумкової конференції наукового товариства студентів інституту, факультетів і університету.

7.8. Взаємодіє з усіх питань роботи з проректором з наукової роботи, відповідальними за НДРС в інститутах та на факультетах,

науковим відділом і навчально-методичним відділом.

7.9.Порушує клопотання перед керівництвом кафедри, інституту та факультету про заохочення найбільш активних членів наукового гуртка.

7.10.Вносить пропозиції керівництву кафедри, інституту, факультету і університету про рекомендацію кращих гуртківців, що мають високі показники в науково-дослідній роботі, для вступу до магістратури та аспірантури університету.

7.11.Подає пропозиції керівництву кафедри, інституту, факультету і університету щодо поліпшення науково-дослідної роботи перемінного складу.

8.Керівник теми наукового дослідження студентів призначається рішенням кафедри або наукової лабораторії відповідно до напрямків наукових досліджень, які виконуються, викладачами і науковими співробітниками, та забезпечує безпосереднє керівництво проведення наукового дослідження студентами з обраної тематики, відповідає за якість його проведення.

З цією метою він:

1.Надає допомогу студентам: в підготовці робочого плану наукового дослідження та пошуку необхідної наукової і спеціальної літератури та інших джерел інформації; в розробці інструментарію і оволодінні сучасною методологією наукового дослідження; в оформленні результатів дослідження чи наукової роботи; в підготовці тез виступів і доповідей з наукової роботи до участі у наукових семінарах та конференціях; у підготовці публікацій за результатами наукового дослідження; у впровадженні результатів дослідження в практику і навчальний процес.

2. Розробляє індивідуальні науково-дослідні завдання студентам в період стажування.

3.Контролює хід виконання наукового дослідження.

4.Готує відгук на закінчену наукову роботу.

5.Бере участь в роботі конкурсної комісії по визначенню переможців кафедрального туру конкурсу на кращу наукову роботу.

6.Веде індивідуальний облік роботи по керівництву науковими дослідженнями студентів.

7.Вносить пропозиції керівництву кафедри (лабораторії), факультету, інституту і університету щодо покращення науково-дослідної роботи перемінного складу.

9.Староста наукового гуртка обирається з найбільш активних членів гуртка, входить до складу Студентського наукового товариства інституту (факультету) і є помічником керівника гуртка в організації його роботи.

З цією метою він:

1.Залучає до роботи в гуртку студентів, які виявляють схильність до науково-дослідної роботи.

2.Займається інформаційним забезпеченням діяльності гуртка.

3.Веде облік роботи гуртка та необхідну документацію.

4.Забезпечує явку членів гуртка на його засідання.

5.Здійснює постійний в'язок гуртка з науковим товариством студентів

факультету (інституту) з організаційних питань його діяльності.

6.Контролює виконання доручень керівника гуртка.

7.Бере безпосередню участь в організації усіх заходів гуртка (круглих столів, конкурсів, тощо).

8.Вносить пропозиції керівнику гуртка про заохочення його активних членів.

IV. Члени наукового гуртка

1.Членом наукового гуртка може бути кожен студент старших курсів університету, який успішно виконує навчальний план та виявляє бажання і схильність до науково-дослідної роботи.

2.Прийом в члени гуртка та відрахування з його складу здійснюється за рішення загальних зборів гуртківців (простою більшістю голосів) за рекомендацією або ініціативою керівника гуртка, викладачів кафедри, членів наукового товариства студентів.

3.Всі члени наукового гуртка входять до складу наукового товариства студентів університету і зобов'язані виконувати вимоги його Положення.

4.В своїй діяльності члени гуртка керуються нормами наукової і професійної етики.

5.Члени наукових гуртків можуть бути виключені з їх складу, якщо вони:

5.1.Подали заяву про виключення за власним бажанням.

5.2.Закінчили навчання в університеті.

5.3.Не виконують навчальний план.

5.4.Без поважних причин не беруть участі в роботі наукових гуртків.

6.За особами, виключеними з наукових гуртків, зберігається право у місячний строк подати апеляцію до відповідного наукового товариства інституту (факультету).

V. Документація наукового гуртка

Документація наукового гуртка включає в себе:

1.План роботи гуртка на навчальний рік, затверджений керівником кафедри, який складається з трьох основних розділів: організаційні заходи; наукові дослідження студентів; участь у наукових заходах (методологічних семінарах, конференціях, конкурсах, тощо).

2.Графік роботи наукового гуртка на навчальний рік, затверджений завідувачем кафедри та погоджений з деканом факультету.

3.Тематику наукових досліджень студентів, затверджену на засіданні кафедри.

4.Нормативно-методичні документи з організації науково-дослідної роботи перемінного складу.

5.Журнал обліку роботи гуртків, який включає в себе наступні основні розділи: список членів гуртка; загальноорганізаційні заходи (план роботи гуртка, відмітки про присутність на засіданнях, найменування тем засідань, протоколи засідань); наукові досягнення студентів; участь у наукових заходах; облік підготовлених публікацій, методичних матеріалів, наочних посібників, макетів, моделей, спеціальних технічних пристроїв, схем, стендів, відеоматеріалів, тощо).

- 6.Річні звіти роботи гуртка.
- 7.Матеріали про заохочення членів гуртка.
- 8.Пропозиції щодо рекомендації членів гуртка, які активно займалися науковою діяльністю та є переможцями конкурсів, для вступу до магістратури і аспірантури університету.

VI. Форми роботи наукового гуртка

Основними формами роботи наукового гуртка є:

- 1.Засідання наукового гуртка.
- 2.Зустрічі з провідними вченими та фахівцями відповідних галузей.
- 3.Участь в наукових і методологічних семінарах, круглих столах, конференціях та конкурсах.
- 4.Заслуховування звітів студентів за підсумками виконаних наукових досліджень.
- 5.Виконання науково-дослідних завдань під час стажування в практичних підрозділах
- 6.Вивчення і узагальнення передового досвіду в напрямку діяльності гуртку.
- 7.Підготовка навчальних посібників та наочних засобів (слайдів, фільмів, стендів).
- 8.Розробка рекомендацій та пропозицій по їх впровадженню у практичну діяльність і навчальний процес.
- 9.Обговорення наукових робіт, які рекомендуються до друку.
- 10.Чергові засідання наукових гуртків проводяться періодично не менше одного разу на місяць (за виключенням канікулярної відпустки). Керівництвом наукового гуртка чи на вимогу 2/3 складу його членів можуть скликатися позачергові засідання.
- 11.Засідання наукових гуртків вважаються легітимними при наявності не менше 2/3 їх членів. Рішення наукових гуртків вважаються прийнятими, якщо вони схвалені шляхом голосування (відкритого чи таємного) більшістю присутніх.

VII. Загальні вимоги, які пред'являються до науково-дослідної роботи

1.Наукова робота повинна відповідати наступним основним вимогам: актуальність теми, яка досліджується; наявність елементів новизни дослідження, недопустимість плагіату і компіляції; теоретична або практична спрямованість дослідження: використання сучасних джерел наукової і спеціальної літератури; наявність аналізу нормативно-методичної бази по темі дослідження; наявність емпіричного матеріалу; використання архівних матеріалів; застосування сучасної методології наукових досліджень; наявність огляду передового вітчизняного та закордонного досвіду роботи; формування проблемних питань, висновків і пропозицій по темі дослідження.

2.Наукові роботи студентів можуть готуватися співавторами, у тому числі спільно з викладачами.

3.Свідченням високої оцінки наукового дослідження є:

- здобуття премій, дипломів, сертифікатів і призових місць у конкурсах на кращу наукову роботу;
- державна реєстрація винаходу;
- опублікування результатів дослідження;
- впровадження результатів дослідження в практичну діяльність або навчальний процес;
- виступи за результатами дослідження на наукових семінарах і конференціях (опублікування тез виступів).

4. Наукові розробки підготовлені членами гуртка зберігаються на кафедрі.

VIII. Заохочення членів наукового гуртка. Матеріально-технічне забезпечення роботи наукового гуртка

Заохочення членів наукового гуртка і матеріально-технічне забезпечення його роботи здійснюється відповідно до Положення про організацію науково-дослідної роботи студентів Сумського НАУ.

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом ректора
Сумського НАУ
від 19.04.2010 р. № 67-к

_____ В.І. Ладика
«___» _____ 2010 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про конкурс “Кращий студентський науковий гурток Сумського НАУ”

1. Загальні положення

1. Конкурс “Кращий студентський науковий гурток” Сумського національного аграрного університету запроваджується з метою інтенсифікації науково-дослідної роботи студентів та підвищення якості роботи з талановитою молоддю.

2. Об'єктивність оцінки учасників конкурсу забезпечується спеціальною конкурсною комісією, яка включає:

- проректора з наукової роботи - голова комісії;
- директорів інститутів;
- заступників деканів з наукової роботи;
- провідних науковців університету;
- представників студентського наукового товариства.

2. Порядок проведення конкурсу

1. Для організації конкурсу щорічно (до 1 квітня) створюється конкурсна комісія з оцінки студентських наукових гуртків.

2. Склад комісії повинен забезпечити об'єктивність оцінки та оперативність розгляду матеріалів, представлених на конкурс.

3. Членами комісії не можуть бути керівники студентських наукових гуртків, кандидатури яких подані на конкурс.

4. Завідувачі кафедр подають заявки на участь гуртка у конкурсі в науковий відділ університету до 1 квітня. Подані заявка не повинні містити відомостей про керівника гуртка. Разом із заявкою подається інформація про основні показники діяльності гуртка (наведені в пункті 4) за підписом завідувача кафедри.

5. Конкурсна комісія повинна розглянути кандидатів, які представлені на конкурс з 10 по 20 квітня. Після розгляду подаються висновки комісії в науковий відділ університету.

6. Оголошення переможців відбувається 15 травня (День науки).

7. Переможців конкурсу нагороджують грамотами та подяками ректора.

3. Вимоги до кандидатів

У конкурсі можуть приймати участі студентські наукові гуртка, які пропрацювали безперервно не менше трьох років.

4. Основні критерії оцінки роботи гуртка

- Постійна кількість студентів-гуртківців (середній показник за останні 3-5 років);
- Кількість та регулярність засідань гуртка (інформація за поточний рік);
- Участь гуртківців у держбюджетних та госпдоговірних темах (з зазначенням тематики та особистого внеску студентів);
- Кількість опублікованих робіт (статті та тези окремо) студентами гуртка (за останні два роки із зазначенням загальної кількості у вигляді бібліографічного списку);
- Кількість отриманих патентів (додаються ксерокопії патентів із зазначенням прізвищ студентів або начни гуртка);
- Кількість виступів на конференціях, семінарах, круглих столах, дебатах (загальна кількість по кожній категорії);
- Участь в міжнародних конференціях (назва конференції, форма участі, прізвища студентів гуртка);
- Кількість переможців конкурсів на кращу наукову роботу, творчу роботу тощо (із зазначенням зайнятих місць та прізвища студентів);
- Участь у проведенні спільних засідань гуртків.